

**UCHWAŁA NR XIII/80/12
RADY GMINY MIELNIK**

z dnia 24 lutego 2012 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2014

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt.5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214 poz.1806; z 2003r. Nr 80, poz.717, Nr 162, poz.1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 ; z 2005r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175, poz.1457; z 2006 r. Nr 17, poz.128, Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz.974, Nr 173 ,poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz.1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz.420, Nr 157, poz.1241; z 2010 r. Nr 28 poz.142 i 146, Nr 40, poz.230, Nr 106 poz.675; z 2011 r. Nr 21,poz.113, Nr 117, poz 679, Nr 134, poz.777, Nr 217, poz.1281, Nr 149, poz.887) w związku z art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r. Nr 149, poz.887) Rada Gminy Mielnik uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mielnik

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Zduniewicz

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2012 - 2014

WSTĘP

Podstawą opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny, jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U.z 2011r. Nr 149, poz.887), ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej / Dz.U. z 2009r Nr 175, poz. 1362 z późn.zm/, ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180,poz. 1493, z późn. zm.) , ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005r. Nr 179, poz.1485 z późn. zm.)Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym. Regulacje prawne dotyczące rodziny i dziecka to m.in.:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art.18)
- Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy
- Kodeks karny, cywilny, postępowania cywilnego, Kodeks pracy
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (art.16)
- Europejska Karta Społeczna (pkt.16)
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Europejska Konwencja o Przystosowaniu Dzieci

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawią się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, czy pijaństwo rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, kompetentną i obiętywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcjach opiekuńczo- wychowawczych, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy zaczynają się pojawiać oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Zadania związane z opieką nad dzieckiem i rodziną realizowane są przez samorządy gminne, na które nałożono obowiązek opracowanie i realizacja 3 - letnich programów wspierania rodziny. Tak więc samorządy gminne w pełni odpowiadają za funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, w tym również same finansują działania z tego zakresu. W polityce społecznej kwestie dziecka traktujemy z dużą uwagą. Dzieje się tak, gdyż dzieci wymagają szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się przede wszystkim na ochronie praw, wyrównywaniu szans

życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowania w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych. Tymczasem, mimo wysiłków społeczeństwa, sytuacja dzieci i rodzin w naszym kraju daleka jest od stanu zadowalającego. Dokonujące się w Polsce zmiany, oprócz pozytywnych skutków, powodują pogłębienie wielu negatywnych zjawisk, takich jak np. bezrobocie, spadek dochodów ludności zwłaszcza ludności małych aglomeracji, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucia osamotnienia, różnego rodzaju patologie. Wyżej wymienione zjawiska są przyczyną zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny. Czynniki te spowodowały zepchnięcie całej rzeszy osób i rodzin do systemu pomocy społecznej. W związku z tym pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów rodziny, na wsparcie dziecka w rodzinie, w środowisku. Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez:

- wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinie;
- wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych;
- poprawę bezpieczeństwa socjalnego, poprawę jakości życia;
- poprawę jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi;
- zapewnienie równowagi i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury;
- promowanie zdrowego stylu życia.

ZAŁOŻENIA I CELE

Strtegicznym celem Programu jest wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną i ostatecznym efekcie stworzenia systemu w ramach , którego rodzina będzie mogła liczyć na pomoc i wsparcie wielozakresowe oraz zintegrowane. Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających trudności , skuteczną ochroną dzieci, promocja wartości rodzinnych oraz wspieranie i umacnianie więzi rodzinnych poprzez działania edukacyjne, prozdrowotne, profilaktyczne, rekreacyjne, sportowe oraz wspólna zabawa rodziców i dzieci.

Założenia:

1. pobudzenie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy w rozwiązywaniu problemów;
2. promowanie zdrowego modelu rodziny i kształtowanie odpowiedzialności za członków rodziny poprzez organizowanie spotkań i angażowanie lokalnych mediów w upowszechnianiu tego modelu;
3. prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną i wykorzystywanie różnych metod i technik;
4. organizowanie poradnictwa specjalistycznego, udostępnianie osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego;
5. poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży
6. poprawa stanu zdrowia populacji w szczególności poprzez rozwój sportu i rekreacji

POPRAWA STANU FUNKCJONOWANIA RODZINY BĘDZIE OPIERAŁA SIĘ NA CZTERECH PODSTAWOWYCH ZADANIACH:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo - wychowawczych.
3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, uzależnieniom, dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie interdyscyplinarne dzieci i rodzin.

REALIZATORZY:

1. *Udział Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej*

- udzielenie pomocy socjalnej rodzinie (różnych form),
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich dożywiania w szkole oraz pomoc w przygotowaniu dzieci do szkoły,
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką społeczno- rodzinną,

- organizowanie dzieciom wypoczynku podczas wakacji, ferii,
- tworzenie i realizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, praca zespołów interdyscyplinarnych,
- inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy,
- prowadzenie stałego monitoringu rodzin wymagających wsparcia, tworzenie i aktualizacja bazy danych rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz zagrożonych trudną sytuacją, a także diagnoza i prognozy środowiska rodzinnego pod kątem występowania czynników ryzyka nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży.

2. *Udział szkoły*

- pedagogizacja rodziców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ich dzieci oraz umiejętności wychowawczych rodziców poprzez : wzmacnianie systemu norm, wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania,
- organizowanie pomocy psychologicznej poprzez organizację warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu rozwiązywania problemów i radzenia w sytuacjach trudnych,
- wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych, poprzez tworzenie warunków umożliwiających dostęp uczniom niepełnosprawnych do szkół ogólnodostępnych,
- wspieranie uczniów uzdolnionych poprzez wypracowanie procedur monitoringu uczniów uzdolnionych, wspieranie ich rozwoju, wyróżniania i nagradzania,
- wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych i filantropijnych w stosunku do osób starszych i pokrzywdzonych przez los,
- ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem społecznym poprzez zapewnienie opieki pedagoga lub psychologa w zespole szkół, realizowanie programów edukacyjno - wychowawczych itp.,
- promocja form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez wspieranie imprez sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, zagospodarowanie wolnego czasu podczas ferii, wakacji i popołudniu itp.,

3. *Udział Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji*

- organizowanie rodzinnych pikników, festynów,
- organizowanie różnych form aktywnego wypoczynku w czasie wolnym od nauki, z wykorzystywaniem istniejącej na terenie gminy infrastruktury sportowej,
- wystawy miejscowych twórców,
- zespoły taneczne, zespoły ludowe,
- organizowanie imprez okolicznościowych .

4. *Udział Służby Zdrowia*

- organizowanie bezpłatnych badań profilaktycznych, porad, konsultacji specjalistów,
- edukacja w zakresie zdrowego stylu życia.

5. *Udział Policji*

- organizowanie akcji w zakresie bezpieczeństwa (zarówno wśród dorosłych jak i wśród dzieci i młodzieży w szkole),
- profilaktyka w zakresie uzależnień wśród dzieci i młodzieży - pogadanki w szkole, realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych, programów ilustrujących zagrożenia cywilizacyjne itp.,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - prowadzenie procedury " Niebieskiej Karty" , udział w zespole interdyscyplinarnym itp.

6. *Udział organizacji pozarządowych działających na terenie gminy*

- współpraca z "CARITAS" w zakresie udziału w pomocy finansowej i żywnościowej rodzinom potrzebującym,

- typowanie dzieci na kolonie.

7. Udział Urzędu Gminy

- zapewnienie mieszkań socjalnych oraz innych form wsparcia,
- współpraca ze służbą zdrowia (współfinansowanie programów profilaktyki zdrowotnej itp.),
- tworzenie świetlic socjoterapeutycznych.

PARTNERZY W REALIZACJI GMINNEGO SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Urząd Gminy
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych
4. Zespół Szkół
5. Posterunek Policji
6. Ośrodek Zdrowia
7. Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji
8. "CARITAS" - szkolny i parafialny

PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Zwiększenie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy.
2. Poprawa stanu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny.
3. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny i jej członków
4. Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży, w szczególności poprzez rozwój sportu i rekreacji.
5. Promocja i kreowanie pozytywnego obrazu rodziny
6. Wzrost świadomości rodzin na temat uzyskania pomocy , wsparcia w różnych dziedzinach.
7. Zintegrowanie działań różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny i jej członków.

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Mielnik, budżetu państwa(programy rządowe) oraz środków pazobudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2014 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielniku. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy w Mielniku sprawozdań z realizacji programu.